

ಇಲಾಖೆ / ವಿಷಯ: DEPARTMENT / SUBJECT: ಸುತ್ತಿಗೆ ತುಲನಾಕೂಲಿ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಹುಳವಾ ಬಾಂಧವರು

ಇಲಾಖೆ ಹೆಸರು : NAME OF THE NEWS PAPER: ದಿನಾಂಕ : DATE: 11/10/2019

ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ ಖೋತಾ: ಸಿಎಜಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗ

11/10/19

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಸಲಹೆ

ವಿಧಾನಸಭೆ: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳ ಇಲಾಖೆ, ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯಡಿ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಹಾಲೇಖ ಪಾಲರ ವರದಿ ಗುರುವಾರ ಮಂಡನೆಯಾಗಿದ್ದು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ ಖೋತಾ ಆಗಿರುವುದು ಬಯಲಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ವಿಧಾನದ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ 3,167ರ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ 189 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿ 535 ಪ್ರಕರಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಮುದ್ರಾಂಕ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ 25.54 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 439 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಬುಗ್ಗೆಯೂ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಸೂಚ್ಯಂಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತರಬಹುದು.

ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವುದು, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸದಿರುವುದು, ಕಾಮಗಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವುದು, ಖರೀದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಜಮೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

35 ದಾಖಲೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಧಿಸಲಾದಂತಹ ತೆರಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ವಸೂಲಾತಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದಂತಹ ವರಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತತೆ ಪಡೆಯಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಸ್ತಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಲೋಪ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾನಾ ದೋಷಗಳಿಂದಾಗಿ 439 ಕೋಟಿ ರೂ. ಆದಾಯ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಬಯಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸುಗಳು: ■ ರಾಜ್ಯದ ಅಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕ್ಷಮಾಸಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಅಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಇಂದಿನ ದಿನದಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಖನಿಜ ಸ್ವೀಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ನಷ್ಟ ಖನಿಜಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಕುರಿತಂತೆಯೂ ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಯಲಿಗೈದಿದೆ. 134.68 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತದ ಖನಿಜ ರವಾನೆ ಪರಿವಾನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲದ ಖನಿಜಗಳ ರವಾನೆಗಾಗಿ ದಂಡ, ರಾಜಧಾನಿ ವಿಧಿಸದಿರುವ 13 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ 29,800 ಚ.ಮೀ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದ 52 ಕಂಪನಿಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಮಾರಾಟಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ/ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಕ ತೆರಿಗೆ, ಅಬಕಾರಿ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ 386 ಕಚೇರಿಗಳ ದಾಖಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪರಿಶ್ಕಾ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ 750.43 ಕೋಟಿ ರೂ.ನಷ್ಟು ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವವನ್ನು (ವರಮಾನ) ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದೆ.

3,335 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ 2,232 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮರಮಾಚಿದ್ದು ಇದರಿಂದ 149 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲೂ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸದಿರುವ ಭೂಮಿಗ ಅದೇ ಗ್ರಾಮ (ಪ್ರದೇಶ)ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ 13,533 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ/ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ

■ ಉಪನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವಿಧ ಘಂಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಕಾವೇರಿ' ತಂತ್ರಾಂಶದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು. ಹೊಸ

46,000 ಚ.ಮೀ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 33 ಪ್ರಧಾನವಲ್ಲದ ಖನಿಜಗಳ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೀರಿ ಹೊರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜಧಾನಿ ಹಾಗೂ ದಂಡ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 191.96 ಕೋಟಿ ರೂ. ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.